

Ο Οδυσσέας είδε να πλησιάζουν μορφές ηρωίδων του παρελθόντος και να στριμώνονται στην προσπάθειά τους να πιουν αίμα. Τον έτρωγε η περιέργεια. Με το σπαθί του, ανάγκασε τις σκιές να κάνουν ουρά και να πίνουν αίμα από τα σφαχτά με τη σειρά. Καθεμιά, αφού έπινε όσο έπρεπε, του έλεγε ποια είναι και του μιλούσε για τη ζωή της. Χρόνια αργότερα, ο ίδιος ο Οδυσσέας, όταν διηγιόταν τις περιπέτειές του στον Αλκίνοο, τον βασιλιά των Φαιάκων, μίλησε και γι' αυτές, δίνοντας στον ποιητή την ευκαιρία να περιγράψει πλήθος μύθους για τις γενιές των ηρώων:

Πρώτη ήταν η Τυρώ, μητέρα του Νηλέα και του Πηλέα. Μετά, η Αντιόπη, μητέρα των Ζήθου και Αμφίονα. Έπειτα η Αλκμήνη, μητέρα του Ηρακλή. Ύστερα η Επικάστη (Ιοκάστη), μητέρα και σύζυγος του Οιδίποδα. Ακολούθησαν η Χλωρίδα, μητέρα του Νέστορα, και η Λήδα, μάνα των Διόσκουρων Κάστορα και Πολυδεύκη (αλλά και της Ελένης και της Κλυταιμνήστρας). Κι έπειτα, η Ιφιμέδεια, μητέρα των Αλωάδων Ωτου και Εφιάλτη, η Φαίδρα, γυναίκα του Θησέα, η Πρόκρη, γυναίκα του Κέφαλου, η Αριάδνη, κόρη του Μίνωα, η Μαίρα, μητέρα του Λοκρού, η Εριφύλη, γυναίκα του Αμφιάραου, κι ύστερα «πολλές άλλες». Για όλες έχει ήδη γίνει αναφορά σε προηγούμενα σημειώματα.

Η βασίλισσα του Άδη, Περσεφόνη, ήταν αυτή που έδωξε τις σκιές των ηρωίδων πίσω στον Άδη. Μπροστά στον Οδυσσέα ξεπρόβαλαν οι σκιές ηρώων του Τρωικού πολέμου ζητώντας κι αυτές να πιουν αίμα. Πρώτη ήταν του Αγαμέμνονα. Ο Οδυσσέας παραξενεύτηκε που τον είδε ανάμεσα στους νεκρούς. Ο βασιλιάς των Μυκηνών του είπε, τι έγινε στο σπίτι του Αίγισθου. Και ρώτησε, αν ο Οδυσσέας γνώριζε τι είχε απογίνει ο Ορέστης. Ο βασιλιάς της Ιθάκης δεν ήξερε να του πει.

Η σκιά του Αχιλλέα ήρθε στη συνέχεια και ήπιε αίμα. Ο ήρωας είδε τον Οδυσσέα, τον γνώρισε κι έβαλε τα κλάματα, ρωτώντας τον:

«Διογέννητε του Λαέρτη γιε, πολύτεχνε Οδυσσέα,

τι κάμωμα πιο φοβερό θα σοφιστείς ακόμα;

Πώς κότητες να κατεβείς στον Άδη που φωλιάζουν

κούφιοι νεκροί, φαντάσματα θνητών αποσταμένων;».

Ο Οδυσσέας του εξήγησε τους λόγους που τον έφεραν ως εκεί και προσπάθησε να τον παρηγορήσει, λέγοντάς του ότι στη γη ακόμα τον θαύμαζαν και τον τιμούσαν ως ήρωα. Πικρή η απάντηση του Αχιλλέα, δεν άφηγε περιθώρια για αυταπάτες:

«Κάλλιο στη γη να βρίσκομαι κι εγώ δούλευα σε ανθρώπου

μικρού, με δίχως βίος πολύ, παρά στον Άδη να είμαι,

και βασιλιάς να λέγομαι των πεθαμένων όλων».

Παρ' όλα αυτά, ο Οδυσσέας βρήκε τρόπο να τον παρηγορήσει, καθώς ο Αχιλλέας ρώτησε νέα του γιου του, Νεοπτόλεμου. Του απάντησε, αναφέροντας ότι ο ίδιος πήγε στη Σκύρο και τον κάλεσε στην Τροία, όπου ο νεαρός ανδραγάθησε. Ο Αχιλλέας γύρισε στον Άδη ευτυχισμένος. Βρήκαν ευκαιρία οι λοιπές σκιές των νεκρών και ρωτούσαν νέα της γης και μόνο ο Αϊάντας στεκόταν παράμερα, ακόμα και στον Άδη πικαρισμένος για το θέμα των όπλων του Αχιλλέα. Ο ήρωας δεν μπόρεσε να πάρει τη συγγνώμη του.

Στη συνέχεια, ο Οδυσσέας πρόλαβε να δει τη σκιά του Μίνω να δικάζει με χρυσό ραβδί και του Ωρίωνα να κυνηγά στους κάμπους των ασφόδελων στον Άδη. Και παρακολούθησε τα μαρτύρια στα οποία υποβάλλονταν ο Τιτυός, ο Τάνταλος και ο Σίσυφος. Είδε και τη σκιά του Ηρακλή να κυνηγά, γνωρίζοντας ότι ο ημίθεος συνέχισε να ζει ως σύζυγος της Ήβης στον Όλυμπο. Εκμεταλλευόμενος την ασύλληπτη ευκαιρία που του είχε δοθεί, ο Οδυσσέας δεν έφευγε ελπίζοντας να δει κι άλλους ήρωες, ιδίως τον Θησέα και τον Πειρίθου. Πλάκωσαν όμως χιλιάδες σκιές κι έκαναν φοβερή φασαρία, προσπαθώντας να πιουν αίμα. Ο Οδυσσέας φοβήθηκε μήπως θυμώσει μαζί του η Περσεφόνη και του στείλει το κεφάλι της Γοργώς να τον απολιθώσει, έτσι που αναστάτωνε την ηρεμία του νεκρικού χώρου. Προτίμησε να γυρίσει γρήγορα πίσω. Τρέχοντας έφτασε στο πλοίο του, ανέβηκε βιαστικά κι έδωσε διαταγή να αποπλεύσουν όσο γινόταν πιο σύντομα. Κωπηλάτησαν αρχικά. Μετά,

φύσηξε ούριος άνεμος που τους έφερε πίσω στην Αία, το νησί της Κίρκης.

(τελευταία επεξεργασία, 15 Μαΐου 2022)